

mange av de som skriver lover og bestemmer bevilgninger av statens midler for bureising og kolonisasjon — deri også medregnet selskapet «Ny Jord» — vilde komme til å lese dette og merke sig det.

Før var det så, at den som ikke fikk arve en heim, måtte bygge sig den selv. Nu er det så, at heimen skal stå ferdigbygget for ham, og det så flott, at han allerede ved første steg over dørstokken i det hus, som han føler ikke er hans eget, er dømt til undergang — forgjeldet som han er opover ørene. Intet er verre til å knekke en nybegynners mot enn en for trykkende gjeld. Derfor ser man nu en masse småbruk under auksjonshammeren, og flere vil følge etter, vær sikker på det.

Nei, la nybegynneren bygge heimen selv, alt eftersom evnene og råd tillater det. Husk Vestens jordhytter, de har heller ikke vært så sjeldne her tillands før i tiden. Men la ham få jord, rummelig jord, billig og helst gratis. Dertil årlige bidrag til jorddyrkning. Det er svært fristende dette for unge folk, som ikke har prøvet hvad gjeld er, å få ta inn i en heim som står der ferdigbygget med en to-etasjes våningsbygning og tipp-topp uthusbygning med kjørebru i røstet, om det så er all sannsynlighet for, at hest ikke kan fødes på bruket før der er gått en mannsalder. I de fleste tilfelle må det ende med bedrøvelse for de stakkars folk som har påtatt sig gjelden for all denne herlighet.

Ola Stugudal.

Børgefjell, øst for Jengelvann.

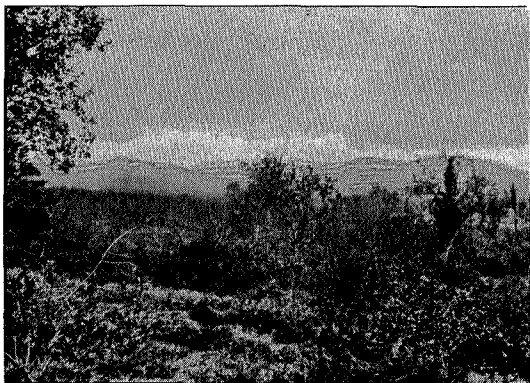
BØRGEFJELL SOMMEREN 1928

AV JOHANNE ONSAGER

Fra Namsvannet skulde min bror og jeg gå over Børgefjell og ned i Susendalen. Det voldt adskillig vanskeligheter å få stoppet 1½ brød ned i sekkene, som var overfylt fra før; men nedi måtte de, og ved forenede anstrengelser fikk vi ihvertfall mesteparten ned, så bare skalkene stakk op. Ved siden av den fisken vi hadde beregnet å få, samt litt chokolade, sukker og smør som vi hadde med oss, mente vi det skulde være nok mat for 4—5 dager.

Vi blev rodd over Namsvannet til Sandviken, og derfra gikk vi nordover med kurs for en ubebodd hytte ved Jengelvannets østside. Straks nord for Midtivan strekker sig et lavere høidedrag med særdeles godt lende, Ruffien-bovna. Man går først på en sti som fører gjennom bjerkeskog, men kommet op på fjellet taper den sig litt etter litt. Man har den nydeligste utsikt herfra: Nederst nede de store Namsvannene og rundt disse bjerkeskogen som en krans, så en lang skråning med snaufjell, og over dette igjen mektige snefjell på alle kanter.

Vi gikk tvers over Ruffien-bovna og kom ned midt mellom østre og vestre Rekarvann. Her slo vi oss ned for å innta dagens hovedmåltid; vi slengte også med stangen, men fisken var visst ikke så sulten som oss, for vi fikk ikke napp engang. Da

Fra Ruffien-bovna.

det så begynte å regne, opgav vi fisket. Vi måtte derfor nøie oss med et par stykker brød hver, og vi fortsatte videre oppover fjellet etter først å ha vasset elven mellom Rekarvannene. Ved stadig å fortsette nordover kom vi frem til Jengelvannets sydside. Derfra vilde det

unektelig ha vært snarest å ta oppover i nordøst, men for å undgå å vasse to så store elver at de næsten er uvassbare, måtte vi gå langs vannets vest- og nordside. Langs hele vestsiden omtrent gikk vi i sne. Ved vannets nordvestlige hjørne måtte vi vasse en elv som var nokså dyp og strid, men det som gjorde mest inntrykk var at den var så kald. Da det dessuten regnet og blåste varte det en stund før vi fikk følelsen igjen i bena. Det var noen middelsstore elver på nordsiden, men ved å følge dem litt oppover fant vi noen «riddersprang» som ikke var bredere enn at vi klarte dem. Vi gikk ut fra at vi ikke vilde finne ved når vi kom frem, så den siste del av veien samlet vi kvist. Den var det ikke stort av, bare noen små tynne pinder som vi samlet i regnslagene.

Hytten fant vi 1 kilometer opp fra vannet like under Storkjukkelven. Den var stengt, men vi fikk løftet ut det ene vindu uten vanskelighet. Hvor lenge det var siden det sist hadde vært folk der, er ikke godt å si, men det stod noe harskt smør og noen støvete tallerkener fremme på bordet. To båter lå tvers over hele værelset, midt i rummet, så for å komme fra ovnen til vår utgang, vinduet, måtte vi skreve tvers over disse båtene, som vippt fra den ene siden over til den annen eftersom tyngdepunktet blev flyttet.

Da vi hadde tatt på oss alt vi hadde av klær, skulde min

bror prøve fiskelykken nede i Kjukkelven, mens jeg skulde legge i ovnen. Ved og never var det nok av utenfor huset, så det skulde jo være svært enkelt, men det var allikevel ikke uten ængstelse jeg gav mig ikast med dette, for for åtte år siden hendte følgende:

Børgefjell: Ved vannskillet.

Den engelskmannen som hadde bygget hytten hadde gitt en lapp med familie tillatelse til å bo der en vinter. Denne lapp kom heldigvis til å sende en dreng opp i forveien for å stille istand. Han vilde varme sig og la i ovnen. Den sprang i luften med et knall og mannen kom sterkt tilskade, idet store stykker av føttene blev skåret av ham. Han hadde en flink gammel hest som løp med ham ned til bygden, og da de kom frem kunde han knapt henge på lenger.

Det blev rettssak av dette. En lapp blev anklaget for å ha lagt dynamitten der, men blev frifunnet.

Efterpå fant man store stykker av ovnen sittende igjen i veggen. — Hytten er satt istand igjen nu, og en ny ovn er satt opp. Jeg må tilstå at jeg rotet i asken for å se om det ikke var skjult noe dynamitt der, og da jeg ikke fant noe, tendte jeg på, men trakk mig engstelig tilbake i den borterste krok.

Fisken i Kjukkelven var ikke mere sulten enn den i Rekarvannene, og efterat vi hadde spist litt brød og et par never sukker, gikk vi og la oss. Vi hadde med oss soveposer, og vi fant borte i en krok noen korthårete rensdyrfeller som var stive som plater. Men de nyttet lite, og vi fikk ikke sove for bare frost.

Næste morgen var vi på det rene med at vi måtte ta snarste vei ned til Susendalen. Vi hadde egentlig tenkt å slå oss ned

Fra gården Finbakken i Susendalen.

inne på fjellet i noen dager for å fiske, men da fisken svikket, fikk vi se å nå bygden før maten slapp op. Været var ikke bra, det var tåke og det regnet. — Idet vi startet kom en rensdyrflokk springende forbi. Vi fulgte Kjukkelelven østover et stykke, og vi svinget så mere i

nordøst. Elven fra Vajavann måtte vasses, den var ikke særlig dyp, men så var det til gjengjeld bare grått iskaldt brevann. Ca. 3 km. lenger nord vasset vi elven fra Bissegvann. Været var blitt bedre nu, det blåste en sterk vestenvind og vi hadde uværet som en vegg bak oss. Av og til blåste det over, så vi fikk en regnskur. Vi kom op på et høideplatå hvor vi hadde Kvigtind i nordvest og store Kjukkelvann, som var isbelagt, i sydøst. Her var det temmelig snaut. Det var like meget sne som bar mark, og på disse bare flekker vokste ikke noe mose eller lav, det var bare bløt sandjord med noen stener som stakk op. De små elvene som rant heroppe, kom vi over ved hjelp av snebroer. Vi hadde fin utsikt sydover og især vestover mot Tiplingen, og det klarnet helt op etterhvert, så vi fikk anledning til å fotografere.

Da vi var kommet et lite stykke forbi Kvigtind, begynte det å gå nedover mot Simskarelven. I denne elven tilbragte vi ca. 10 minutter, for den var såpass dyp at vi måtte gå på skrå nedover og søke etter de grunneste stedene. Rensdyr kom stadig løpende forbi, i små flokker eller enkeltvis. Vi holdt stadig i nordøst og kom frem på venstre side av Lille Susna like ved Legdevann. Elven klarte vi såvidt å hoppe, og vi fulgte den noen kilometer nedover på østsiden. Vi snudde oss et par ganger og beundret Kvigtind, som skinnet så hvit i solen, at det næsten var vondt å se på den. Det er et sjeldent imponerende og nyde-

lig fjell, som man legger merke til på lang avstand fordi det er så hvitt og spisst.

Da vi hadde fulgt elven et stykke tok vi av tilhøire. Vi var nu kommet ned fra snaufjellet; lendet var ikke godt, altfor meget kratt og myrer, og vi ønsket oss en sti. Efter kartet skulde det gå en langs Rybekken, men vi fant den ikke. Vi kom for langt øst og fikk en nokså bratt nedstigning gjennom bregner og bjerkeskog, til Susendalen. Der fikk vi losji på gården Finbakken. Vi hadde brukt akkurat 13 timer fra Jengelvannet.

Næste dag fikk vi en masse fisk i Store Susna, men da hadde vi ikke større bruk for den.

Johanne Onsager.